

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS TRANSPORTO SAUGOS ADMINISTRACIJOS PRAŠYMO ATIDĖTI KONKURENCIJOS TARYBOS NUTARIMU NUSTATYTŲ ĮPAREIGOJIMŲ ĮVYKDYMO TERMINĄ

2020 m. gruodžio 23 d.
Vilnius

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2020 m. gruodžio 23 d. posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl Lietuvos transporto saugos administracijos prašymo atidėti Konkurencijos tarybos 2020 m. liepos 14 d. nutarimu 1S-77 (2020) „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymu patvirtintų leidimų vežti keleivius reguliaraus susisiekimo kelių transporto maršrutais išdavimo taisyklių (toliau – Taisyklės) ir Lietuvos transporto saugos administracijos veiksmų jas įgyvendinant atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams“ (toliau – Nutarimas) nustatytų įpareigojimų įvykdymo terminą.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė:

(2) Konkurencijos taryba priimtu Nutarimu pripažino, kad Lietuvos transporto saugos administracija (toliau – LTSA) 2018 m. be konkurencingos procedūros, sudarydama 42 sutartis su tais pačiais vežėjais dėl tų pačių maršrutų, privilegijavo juos, diskriminavo kitus ūkio subjektus, dėl to atsirado skirtingos konkurencijos sąlygos esamiems vežėjams ir kitiems ūkio subjektams, norintiems ir galintiems teikti tolimojo reguliaraus susisiekimo kelių transporto maršrutais paslaugas Lietuvos Respublikos teritorijoje. Minėti LTSA veiksmai nebuvo lemti įstatymų reikalavimų vykdymo, todėl prieštaravo Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 dalies reikalavimams. Už šį pažeidimą LTSA buvo skirta 43 120 Eur bauda bei LTSA įpareigota ne vėliau kaip per 8 mėnesius nuo Konkurencijos tarybos Nutarimo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje www.kt.gov.lt nutraukti Nutarimo rezoliucinės dalies 1 punkte nurodytas sutartis, kurios pratęstos be konkurencingos procedūros su vežėjais bei organizuoti konkurencingą procedūrą naujiems vežėjams parinkti.

(3) Vilniaus apygardos administracinis teismas 2020 m. rugpjūčio 3 d. priėmė nutartį administracinėje byloje Nr. eI4-4518-816/2020, kurios pagrindu iš dalies pritaikė reikalavimo užtikrinimo priemonę – sustabdė Nutarimo rezoliucinės dalies 3 punkte numatyto įpareigojimo – LTSA nutraukti Nutarimo 1 punkte nurodytas 42 sutartis su vežėjais – vykdymą iki galutinių vežėjų pagal konkurencingą procedūrą atrinkimo rezultatų paaikšėjimo. Teismas netaikė reikalavimo užtikrinimo priemonės toje apimtyje, kur LTSA įpareigota organizuoti konkurencingą procedūrą naujiems vežėjams parinkti. Taigi, LTSA, turi pareigą organizuoti konkurencingą procedūrą.

(4) Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 5 dalimi, LTSA 2020 m. lapkričio 13 d. pateikė prašymą atidėti įpareigojimų įvykdymo terminą iki dvigubai ilgesnio termino, t. y., iki 2021 m. lapkričio 14 d., kurį papildė 2020 m. gruodžio 11 d. pateikta informacija (toliau – Prašymas). Prašyme LTSA nurodė, jog rengia naujų vežėjų parinkimų konkursų dokumentus, tačiau prašo Konkurencijos tarybos pratęsti terminą įvykdyti Konkurencijos tarybos įpareigojimą dėl žemiau nurodomų priežasčių.

(5) Pirma, LTSA nurodė, kad konkursų skelbimas esamiems tolimojo susisiekimo maršrutams būtų netikslingas, kadangi dauguma esamų maršrutų buvo nustatyti prieš daugelį metų, atsižvelgiant į tuo metu Lietuvoje buvusią situaciją, ir neatitinka dabartinių keleivių keliavimo įpročių

ir krypčių bei pasikeitusios demografinės situacijos miestuose. Todėl tik atlikus reikiamų duomenų analizę, bus galima nustatyti naujus tolimojo susisiekimo maršrutus, kurie darniai sąveikaus su vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutais bei planuojama regioninio viešojo susisiekimo sistema, o taip pat, LTSA nuomone, taps patrauklūs vežėjams, kurie dalyvaus konkursuose dėl teisės vežti keleivius leidime nurodytu maršrutu. Šiuo tikslu, turi būti patvirtinti maršrutų sudarymo kriterijai, kurie yra vienas esminių konkurso organizavimo pagrindų, nes nuo to priklauso, pavyzdžiui, maršrutų kiekis, ilgis, dažnis. Tam, kad būtų suformuoti maršrutų kriterijai turi būti atlikta didelės apimties statistinė analizė, keleivių poreikių įvertinimas, įvertinta COVID-19 įtaka ir kitos aplinkybės.

(6) LTSA kartu su Susisiekimo ministerija darbine tvarka susiderino ir parengė projektą, kuriame numatyti kriterijai, kurie aiškiai apibrėžtų maršrutų nustatymo tvarką. Šis projektas jau paskelbtas teisės aktų informacinėje sistemoje¹, o įvertinus pastabas bus teikiamas pasirašyti. LTSA atkreipė dėmesį, kad Lietuvos savivaldybių asociacija ir Lietuvos keleivių vežimo asociacija (toliau – LKVA) nepritaria planuojamiems tolimojo reguliaraus susisiekimo pokyčiams, o tai gali turėti neigiamos įtakos galutiniam rezultatui ar planuojamų veiksmų įvykdymo terminui.

(7) Antra, LTSA nurodė, kad šių konkursų vykdymas nėra reglamentuojamas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo, todėl reikalingi sisteminiai tokių konkursų vykdymo pagrindai. Tokio pobūdžio konkursų organizavimui reikalingas parengiamųjų darbų atlikimas, kuris užtrunka daug laiko bei tam tikrais atvejais nepriklauso nuo LTSA veiksmų. LTSA paminėjo, kad parengiamuosius veiksmus apima poreikis keisti teisės aktus, reikalingus maksimaliai objektyviai ir atsižvelgiant į įvairių visuomenės grupių poreikius įgyvendinti Nutarimą. LTSA nurodė, kad šiuo tikslu, pavyzdžiui, Susisiekimo ministerijoje vyksta pasitarimai, siekiant aptarti kaip turėtų būti įgyvendinamas Konkurencijos tarybos Nutarimas (pridėtas vieno iš pasitarimų – 2020 m. spalio 2 d. pasitarimo protokolas). LTSA nurodė, kad tiesiogiai negali daryti įtakos terminui, kada bus atlikti kitų institucijų veiksmai ar priimti reikalingi teisės aktai. LTSA atkreipė dėmesį, jog, įvertinusi konkursų apimtį ir numatydama su konkursu susijusių procedūrų eigą, konkursus dalina į tris etapus, o pagrįsdama prašomo laikotarpio pratęsimą pridėjo preliminarų konkursų įgyvendinimo grafiką.

Data	Planuojamas rezultatas	Numatoma veiksmų seka
2020-12-31	Maršruto kriterijų nustatymas ir patvirtinimas.	1. Parengti projektą. 2. Paskelbti projektą teisės aktų registre. 3. Projektą patvirtinti.
2021-02-28	Maršrutų tinklelio sudarymas ir suderinimas su regionais.	1. Maršrutų tinklelio sudarymas vertinant srautus ir priemiestinį susisiekimą. 2. Susiderinti su savivaldybėmis.
2021-06-28	Maršrutų tvarkaraščio sudarymas. Konkurso nuostatų parengimas ir patvirtinimas.	1. Tvarkaraščių sudarymas ir suderinimas su savivaldybių maršrutais, kitomis transporto rūšimis. 2. Konkurso nuostatų parengimas ir paskelbimas. 3. Konkurso nuostatų patvirtinimas.
2021-07-12	Konkursų vežėjams parinkti paskelbimas. I paketas.	Organizuojamas konkursas.
2021-08-12	Konkursų vežėjams parinkti paskelbimas. II paketas.	Organizuojamas konkursas.
2021-09-13	Konkursų vežėjams parinkti paskelbimas. III paketas.	Organizuojamas konkursas.
2021-10-08*	Sutarčių su konkurso I paketo laimėtojais pasirašymas.	Sutarčių parengimas ir pasirašymas.

¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/402b43612a6611eb8c97e01ffe050e1c>.

2021-11-08*	Sutarčių su konkurso II paketo laimėtojais pasirašymas.	Sutarčių parengimas ir pasirašymas.
2021-12-10*	Sutarčių su konkurso III paketo laimėtojais pasirašymas.	Sutarčių parengimas ir pasirašymas.

(8) Trečia, LTSA teigimu, vykdamas Konkurencijos tarybos Nutarimą yra labai problemiška formuoti maršrutus ir vykdyti konkursus, nes COVID-19 sukuria *force majeure* aplinkybes, kai veikla vykdoma išskirtinėmis trumpalaikėmis sąlygomis. LTSA teigimu, maršruto formavimas ir vykdymas COVID-19 sąlygomis visiškai neatspindės situacijos ne COVID-19 sąlygomis, kas gali lemti ir naujo konkurso rezultatus. Dėl šios priežasties pagrįsta taikyti tokią pačią sistemą, kurią taiko Europos Sąjunga, t. y. atidėti tam tikrų nuostatų įsigaliojimą ar taikymą atsižvelgiant į COVID-19 aplinkybes. Dėl to, LTSA nuomone, tikslinga pratęsti Konkurencijos tarybos Nutarime nustatytą įpareigojimo įvykdymo terminą.

(9) Ketvirta, LTSA pažymėjo, kad vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutai ir tolimojo susisiekimo maršrutai yra tarpusavyje susiję, kadangi tokių maršrutų trasos gali driektis tuo pačiu keliu ir per tas pačias stoteles. Eismą vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutais vykdančioms vežėjams kompensuojami patiriami nuostoliai iš savivaldybių biudžetų lėšų, o eismą tolimojo susisiekimo maršrutais vykdančioms vežėjams patirtų nuostolių LTSA nekompensuoja, o tik kompensuoja (atlygina) vežėjų išlaidas (negautas pajamas) dėl keleiviams taikytų važiavimo tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais lengvatų iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto. Dėl šių priežasčių, nustatant naujus tolimojo susisiekimo maršrutus svarbu įvertinti jau esamus vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutus, kad maršrutai nesidubliuotų ir būtų patrauklūs vežėjams, kurie ketina dalyvauti konkursuose dėl teisės vežti keleivius tolimojo susisiekimo maršrutu.

(10) Penkta, LTSA teigimu, būtina atsižvelgti į regioninę politiką ir jos būsimą įtaką keleivių pervežimui. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija dalyvauja projekte „Pasirengimas regioninio lygmens viešojo transporto paslaugų organizavimo sistemos sukūrimui“. LTSA teigimu, konkretūs šio projekto veiksmai bus atliekami tik 2021 m. LTSA pažymėjo, kad planuodama tolimojo reguliaraus susisiekimo maršrutų tinklą atsižvelgia ir į Vidaus reikalų ministerijos atliktą studiją, kuri iš esmės keičia regioninio susisiekimo principus. Numatomas regioninis susisiekimas labai susijęs su tolimojo reguliaraus susisiekimo tinklu, kadangi dauguma regioninio susisiekimo maršrutų galimai dubliuotųsi su tolimojo reguliaraus susisiekimo maršrutais. LTSA nuomone, Konkurencijos tarybos Nutarime nurodyto termino pratęsimas leis LTSA atsižvelgti į būsimus svarbius regioninės keleivių vežimo transporto sistemos pasikeitimus.

(11) LTSA taip pat nurodė, kad ne visai aiškus Konkurencijos tarybos Nutarime nustatyto įpareigojimo turinys. Konkurencijos taryba Nutarime LTSA nurodo per 8 mėnesius „organizuoti“ konkurencingą procedūrą naujiems vežėjams parinkti. LTSA teigimu, nėra aiški žodžio „organizuoti“ reikšmė. LTSA nuomone, kad „organizuoti“ apima LTSA pareigą paskelbti vežėjo parinkimo konkursą, tačiau ne pareigą tai įvykdyti per 8 mėnesius ir sudaryti sutartį su konkurso laimėtoju. LTSA savo nuomonę grindžia tuo, kad ji negali daryti įtakos, kada bus nustatytas laimėtojas ir sudaryta su juo sutartis. Laimėtojo nustatymas ir sutarties su juo sudarymas gali užtrukti dėl nuo LTSA nepriklausančių aplinkybių pavyzdžiui, skundų dėl konkursų sąlygų ar jų rezultatų, konkursui neįvykus, nes negauta pasiūlymų arba visi pasiūlymai atmesti, laimėtojui atsisakius sudaryti sutartį, skelbiant pakartotiną konkursą bei kitas aplinkybes. Atsižvelgiant į tai, LTSA prašo Konkurencijos tarybos patvirtinti, kad žodis „organizuoti“ apima tik LTSA pareigą paskelbti konkursą.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a :

(12) Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 5 dalimi viešojo administravimo subjektui nustatyta pareiga įvykdyti jam pagal šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalį skirtus Konkurencijos tarybos nutarime numatytus įpareigojimus nustatytomis sąlygomis ir terminais. Motyvuotu viešojo administravimo subjekto prašymu, Konkurencijos taryba turi teisę įpareigojimų įvykdymo terminą atidėti iki dvigubai

ilgesnio termino, negu buvo numatytas nutarime, jeigu įvykdyti nustatytų įpareigojimų laiku viešojo administravimo subjektas negali dėl objektyvių priežasčių.

(13) Konkurencijos taryba Nutarimu įpareigojo LTSA ne vėliau kaip per 8 mėnesius nuo Konkurencijos tarybos Nutarimo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje www.kt.gov.lt nutraukti Nutarimo 1 punkte nurodytas sutartis, kurios pratęstos be konkurencingos procedūros su vežėjais ir organizuoti konkurencingą procedūrą naujiems vežėjams parinkti. Nors Vilniaus apygardos administracinis teismas pritaikė reikalavimo užtikrinimo priemonę dėl sutarčių su vežėjais nutraukimo, LTSA liko pareiga organizuoti konkurencingą procedūrą bei tokiu būdu pašalinti konkurencijos ribojimą, t. y. LTSA turi pareigą sudaryti sąlygas kitiems ūkio subjektams dalyvauti konkursuose ir varžytis dėl galimybės aptarnauti maršrutus, dėl kurių skelbiami konkursai.

(14) LTSA pateikė informaciją apie vykdomus ir ketinamus vykdyti veiksmus, siekiant įgyvendinti Nutarimu nustatytus įpareigojimus, t. y. analizuojami dokumentai apie keleivių srautus, vyksta aptarimai Susisiekimo ministerijoje dėl konkursų organizavimo, LTSA pateikė įpareigojimų įvykdymo grafiką, vėliau jį patikslino. LTSA taip pat nurodė, jog su Susisiekimo ministerija darbine tvarka susiderino ir parengė projektą, kuriame numatyti kriterijai, kurie aiškiai apibrėžtų maršrutų nustatymo tvarką. LTSA pažymėjo, kad dėl COVID-19 aplinkybių, keleivių vežimo tolimojo reguliaraus susisiekimo maršrutais veikla vykdoma išskirtinėmis trumpalaikėmis sąlygomis, todėl LTSA sunku įvertinti realų maršrutų poreikį bei atlikti kitus veiksmus, siekiant patvirtinti naujus maršrutus ir organizuoti konkursus.

(15) Pažymėtina, kad LTSA, vykdydama Konkurencijos tarybos įpareigojimus, planuoja atlikti įvairius veiksmus – įvertinti naujų maršrutų poreikį, išanalizuoti keleivių srautus, nustatyti maršrutų kriterijus, organizuoti konkursus ir kitus. Šių veiksmų atlikimui reikės daugelio socialinių partnerių įsitraukimo. Tačiau COVID-19 aplinkybės daro įtaką įpareigojimų vykdymo procesui, kadangi šiuo metu yra sudėtinga jį tinkamai organizuoti. Darytina išvada, kad dėl COVID-19 aplinkybių, yra pagrindas atidėti LTSA Konkurencijos tarybos Nutarimu nustatytų įpareigojimų įvykdymo terminą iki 2021 m. lapkričio 14 d., kad LTSA galėtų tinkamai įvykdyti Konkurencijos tarybos nustatytus įpareigojimus.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 39 straipsnio 5 dalimi,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

Atidėti Konkurencijos tarybos 2020 m. liepos 14 d. nutarimu 1S-77 (2020) „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymu patvirtintų leidimų vežti keleivius reguliaraus susisiekimo kelių transporto maršrutais išdavimo taisyklių ir Lietuvos transporto saugos administracijos veiksmų jas įgyvendinant atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams“ rezoliucinės dalies 3 punkte nustatytų įpareigojimų įvykdymo terminą iki 2021 m. lapkričio 14 d.

Nutarimas per vieną mėnesį nuo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Pirmininkas

Šarūnas Keserauskas

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 188668192, Jogailos g. 14, Vilnius 01116
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LIETUVOS TRANSPORTO SAUGOS ADMINISTRACIJOS PRAŠYMO ATIDĖTI KONKURENCIJOS TARYBOS NUTARIMU NUSTATYTŲ ĮPAREIGOJIMŲ ĮVYKDYMO TERMINĄ
Dokumento registracijos data ir numeris	2020-12-23 Nr. 1S-134 (2020)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Vizavimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Monika Dumbrytė-Ožiūnienė, Grupės vadovė, Teisės ir konkurencijos politikos grupė
Sertifikatas išduotas	MONIKA,DUMBRYTĖ-OŽIŪNIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-12-23 15:32:41 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Certifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-12-29 17:46:33 – 2024-12-27 23:59:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Šarūnas Keserauskas, Pirmininkas, Konkurencijos tarybos nariai
Sertifikatas išduotas	ŠARŪNAS,KESERAUSKAS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-12-23 15:42:31 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2020-12-23 15:42:45 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Certifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-08-17 10:11:18 – 2024-08-15 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, į.k. 188668192 LT", sertifikatas galioja nuo 2018-12-27 13:51:05 iki 2021-12-26 13:51:05
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.34.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2020-12-23 15:46:15)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2020-12-23 15:46:15 Dokumentų valdymo sistema Avilys